

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

DE BEVOEGDHEIDSWET VAN 1932 EN DE BEVOEGDHEIDSVORDERINGEN.

VERGADERING VAN DEN BOND DER VLAAMSCHE RECHTSGELEERDEN.

RECHTSPRAAK.

Hof van Beroep te Brussel. — 9e Kamer. — 6 April 1932. — Aansprakelijkheid. — Auto-ongeval. — Onvoorzichtigheid van den voetganger.

UIT DE PERS.

L. v. LENNEP. — Beschouwingen over de Wet van 20 Juli 1932 op de wederzijdse Rechten en Plichten der echtgenooten.

BIBLIOGRAPHIE.

BALIELEVEN. — Jonge Balie te Brugge. — Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen.

CURIOSA.

De bevoegdheidswet van 1932 en de bevoegdheidsverdragen

De wet van 15 Maart 1932, die in de interne regeling der rechterlijke bevoegdheid belangrijke en gelukkige wijzigingen heeft gebracht, is ook voor de toepassing der bevoegdheidsverdragen, vooral in verband met de verwijzing wegens aanhangigheid en verknachtheid, van niet geringe betekenis.

Tot 1932 was deze verwijzing, behoudens het verknachtheidsbegrip, in de Belgische wetgeving op dezelfde wijze geregeld als in de bevoegdheidsverdragen.

Het Belgisch-Fransche verdrag van 8 Juli 1899 houdt een verwijzingsbepaling in, die in het Belgisch-Nederlandsche van 28 Maart 1925 woordelijk is overgenomen en luidt als volgt:

« De gerechten van een der verdragsluitende Staten verwijzen, wanneer een der partijen het vraagt, de geschillen waarmede men zich tot hen gewend heeft, naar de gerechten van het andere land, wanneer deze geschillen daar reeds aanhangig zijn, of wanneer zij verknocht zijn aan andere geschillen, welke aan het oordeel der gerechten zijn onderworpen. »

Als verknocht kunnen slechts worden beschouwd de geschillen, die voortvloeien uit dezelfde oorzaak of betrekking hebben op hetzelfde voorwerp ».

Een nieuw, van het verdragsrecht afwijkend stelsel is door de wet van 15 Maart 1932 ingevoerd. Het is belichaamd in het bisartikel 37 der wet op de bevoegdheid als volgt:

« In geval van verknachtheid of van litispentie, worden de zaken die in den eersten graad van rechtsmacht aanhangig zijn bij verschillende rechtbanken, op verzoek van een van partijen gevoegd. »

De verwijzing geschiedt onder inachtneming van de volgende regelen:

1. De voorkeur wordt steeds gegeven aan de rechtbank die over de zaak een ander vonnis gewezen heeft dan een beschikking van inwendige orde;

2. De vordering in vrijwaring wordt aangebracht bij den rechter bij wien de oorspronkelijke vordering aanhangig werd gemaakt;

3. De rechtbank van eersten aanleg wordt verkozen boven de andere rechtbanken;

4. De rechtbank van koophandel, boven den vrederechter;

5. De vrederechter, boven den werkrechtshof;

6. De rechtbank bij welke de zaak eerst aanhangig werd gemaakt wordt verkozen boven die bij welke de zaak later werd aangebracht.

Wanneer de partijen echter niet dezelfde zijn in al de verknochte vorderingen en wanneer een van de rechtbanken een vonnis gewezen heeft, waarbij zij van de zaak niet wordt ontlast, kan de verwijzing naar die rechtbank niet worden uitgesproken indien de pleiter, die bij het vonnis geen partij was, er zich tegen verzet ».

Men ziet dat in verband met de verwijzing de wet van 1932 een tot dusver onbekende rangorde der gerechten heeft vastgesteld.

Terwijl volgens de bevoegdheidsverdragen de verwijzing wegens aanhangigheid steeds geschiedt naar den rechter, bij wien de eerst aangebrachte zaak aanhangig is, wordt daarentegen aan dezen rechter volgens bovengemeld art. 37bis slechts dan de voorkeur gegeven, wanneer beide gedingen gebracht zijn voor gerechten van dezelfde soort.

Waarschijnlijk mag ook wegens verknachtheid alleen verwezen worden naar den rechter van het land, waar de eerste zaak is aangebracht. Waarschijnlijk, zeggen wij, omdat dit niet boven allen twijfel verheven is.

De verwijzingsbepaling der verdragen geeft immers niet uitdrukkelijk te kennen, dat slechts de laatste zaak kan worden verwezen in geval van verknachtheid.

Daarom oordeelde de rechtbank te Dordrecht, dat het in dit geval onverschillig is, waar het geschil het eerst werd aangebracht (1). Zoodoende behoeft zij niet te treden in het onderzoek der netelige vraag, in welk land de aanbrenging het eerst had plaats gehad. Een netelige vraag, daar de zaak naar Belgisch recht aanhangig gemaakt wordt door de dagvaarding, naar Nederlandsch recht daarentegen eerst door de inschrijving op de rol der terechtzitting.

De meening der Dordsche rechtbank zal evenwel in België wellicht weinig bijval vinden. In België (en in Frankrijk) wordt tot nog toe aangenomen, dat bij toepassing van het Belgisch-Fransche verdrag slechts de rechter der laatst aangebrachte zaak de verwijzing mag uitspreken (2).

Deze opvatting is doelmatig; de meening der Dordsche rechtbank is dit niet. Aangenomen al dat zowel de eerste als de tweede zaak zou mogen verwezen worden, hoe zullen dan beide kunnen worden samengevoegd, indien én voor den Belgischen rechter, én voor den Franschen of den Nederlandschen verwijzing wegens verknachtheid gevorderd wordt? Het is trouwens niet in te zien, waarom de verdragen de verknachtheid anders zouden geregeld hebben, dan de aanhangigheid.

Hoe dit ook zij, de wet van 15 Maart 1932 kan deze nieuwe strijdvraag niet oplossen, nog minder verdragsbepalingen wijzigen. Immers, deze wet regelt wel de verwijzing tusschen Belgische gerechten, de verwijzing van land tot land gaat echter haar bestek te buiten.

291

De toepassing der bevoegdheidsverdragen wordt niettemin vereenvoudigd en bevorderd dank zij de verruiming, die de wet van 1932 aan de volstreckte bevoegdheid der rechtbanken van eersten aanleg gegeven heeft.

De volstreckte bevoegdheid, zooals zij door de nationale wetten geregeld is, wordt door de verdragen niet aangetast. Geen geschil kan derhalve door den rechter van het eene land naar dien van het andere verwezen worden, indien deze laatste volstrekt onbevoegd is, van de te verwijzen zaak kennis te nemen.

Daar nu krachtens de wet van 1932 de rechtbank van eersten aanleg in geval van verknachtheid boven de andere rechtbanken verkozen wordt en haar bevoegdheid dientengevolge tot geschillen van allen aard wordt uitgebreid, zal de Fransche of de Nederlandsche rechter zoowel handels- als burgerlijke zaken, van welk bedrag ook, naar de Belgische rechtbank van eersten aanleg kunnen verwijzen.

Daardoor wordt de werking der verdragen gelijk. Want, ook in Frankrijk is naar vaste rechtspraak de verwijzing eener handelszaak naar de Fransche rechtbank van eersten aanleg toegelaten. En in Nederland, waar geen handelsgerechten bestaan, is de arrondissements-rechtbank over handels- en burgerlijke zaken bevoegd.

Hieruit volgt nochtans niet, dat de samenvoeging van twee verknochte, in eersten aanleg aanhangige zaken, altijd zou kunnen plaats hebben. Dit is sedert 1932 wel het geval, wanneer beide zaken voor Belgische gerechten zijn gebracht, doch niet altijd, wanneer zij voor gerechten van verschillende landen hangende zijn.

De Belgische rechter mag b. v. een zaak, die tot de bevoegdheid der arrondissements-rechtbank behoort, nimmer verwijzen naar een Nederlandsch kantongerecht.

..

Nog in een ander opzicht oefent de bevoegdheidswet van 1932 op de toepassing der verdragen invloed uit.

De rechter, naar wien een verknochte zaak verwezen wordt, mag deze slechts be rechten, indien ook het oorspronkelijk voor hem gebrachte geschil tot zijn bevoegdheid behoort (3).

Zooals boven is gezegd, is de volstreckte bevoegdheid der rechtbanken van eersten aanleg door de wet van 1932 verruimd. Deze verruiming geldt niet slechts de verwijzing; zij is van algemeenen aard. Het bevoegdheidsartikel luidt nu als volgt:

« De rechtbanken van eersten aanleg nemen kennis van zaken van allen aard. »

Zij kunnen de geschillen, die aan de vrederechters, aan de rechtbanken van koophandel en aan de werkrechtshof raden toebedaacht zijn, niet uit handen geven behalve wanneer de verwerende partij het vraagt ».

Bij een oppervlakkige lezing van dit artikel zou men kunnen meenen, dat de wet rechtstreeks aan de rechtbanken van eersten aanleg bevoegdheid opdraagt ook in die zaken, welke mede tot de bevoegdheid der vrederechters, handelsrechtbanken of werkrechtshof raden behooren.

292

Deze meening zou echter onjuist zijn. Slechts door middel van uitbreiding van bevoegdheid op grond van den partijwil wordt in voormelde zaken aan de rechtbanken van eersten aanleg bevoegdheid toegekend. Het verslag der Commissie voor de Justitie, waarnaar wij verwijzen, laat dienaangaande geen twijfel over (4).

De gedaagde geeft te kennen, dat hij de aangebrachte zaak door de rechtbank van eersten aanleg wil laten be rechten, doordat hij verweer voert zonder daarbij de exceptie van onbevoegdheid in te roepen; want, volgens art. 169 Rv. (nieuw) vervalt deze exceptie, zoodra gedaagde van een ander verweermiddel gebruik maakt.

Wordt de onbevoegdheid niet tegengevoerd, dan staat dus onherroepelijk vast, dat de rechtbank van eersten aanleg bevoegd is en kan dientengevolge elk geschil, van welken aard ook, naar haar verwezen worden door den Belgischen, den Franschen of den Nederlandschen rechter.

Er kunnen echter weken, maanden verlopen tusschen de dagvaarding en het verweer. Middelerwijl hangt de bevoegdheid der rechtbank, de oorspronkelijk voor haar gebrachte vrederechts-, handels- of werkrechtshof zaak te be rechten, in de lucht.

Kan dan, in dien tusschentijd, een ander geding wegens aanhangigheid of verknachtheid naar de rechtbank van eersten aanleg worden verwezen? Dit is m. i. in beginsel niet het geval. Immers, deze rechtbank wordt eerst bevoegd op het oogenblik, waarop uit het verweer van gedaagde blijkt, dat hij evenals eischer in haar bevoegdheid berust.

En, mocht in dien tusschentijd ook al verwijzing plaats vinden, de rechtbank zou desondanks noch van de oorspronkelijke vordering, noch van de naar haar verwezene kunnen kennis nemen, indien de gedaagde de exceptie van onbevoegdheid bij zijn verweer te berde brengt.

Nochtans is, naar het mij voorkomt, de verwijzing naar de rechtbank van eersten aanleg altijd geboden, indien zij gevorderd wordt door de partij, die als gedaagde optreedt in het Belgische rechtsgeding. Reeds uit deze vordering blijkt immers, dat de gedaagde de bevoegdheid der rechtbank over beide zaken erkent. De exceptie van onbevoegdheid is dientengevolge verwerkt. Dit klemmt te meer, nu de bevoegdheid der rechtbank van eersten aanleg niet meer van openbare orde is. Hieruit valt af te leiden, dat de partijen zich reeds vóór het verweer, zelfs vóór het instellen van het rechtsgeding, uitdrukkelijk of stilzwijgend kunnen verplichten, elk

(1) Rb. Dordrecht, 9 Maart 1932, Weekblad van het recht, n° 12452.

(2) H. de Cock, Convention franco-belge, blz. 62. — P. de Paep, Comp. civ. à l'égard des étrangers, II, blz. 6-7. — E. Vroonen, Force extraterritoriale des jugements étrangers, blz. 262. — Pand. Belges Ve Ressort (Procès des étrangers), n° 111. — Weiss, Droit international privé, 1913, V, blz. 201. — Pillet, Conventions internationales, 1913, blz. 280-281. — Pillet et Niboyet, Droit international privé, 1924, blz. 678.

(3) Bellefroid. — Toelichting van het Nederlandsch-Belgisch verdrag, 1931, blz. 49-50.

(4) Rechtskundig Weekblad, 1931-1932, n° 22.

geschil aan die rechtbank ter berechting op te dragen.

Dezelfde moeilijkheid kan zich voordoen in het Nederlandsch recht bij toepassing van art. 157 Rv., waarvan de inhoud luidt:

« Indien een geding, hetwelk tot de kennisneming behoort van den kantonrechter, bij de arrondissements-rechtbank is aanhangig gemaakt, en de gedaagde de exceptie van onbevoegdheid niet heeft voorgesteld, zal de arrondissements-rechtbank, als gewone rechter, de zaak aan zich behouden en daarin in het hoogste ressort recht spreken ».

Ook hier is de uitbreiding van bevoegdheid onzeker, zolang de gedaagde niet van antwoord heeft gediend.

De verwijzing is nu eenmaal een der ingewikkelde vraagstukken van het procesrecht, vooral van het internationaal procesrecht. Op dit gebied stelt zij aan den rechter hooge eischen: behalve de bevoegdheidswetten van zijn land moet hij die der mede-verdragstaten kennen.

**

Een belangrijke twistvraag is door de wet van 1932 opgelost. Vast staat thans,

dat de verwijzing zal kunnen plaats hebben, zelfs indien de partijen niet dezelfde zijn in de twee verknochte rechtsgedingen.

Wanneer nochtans in dit laatste geval een der rechtbanken, bij welke de verknochte geschillen aanhangig zijn, reeds een tusschevonnis gewezen heeft, kan tegen den wil van dengene, die bij dit vonnis geen partij was, de verwijzing niet worden uitgesproken.

Deze bepaling zal ook bij verwijzing van land tot land in acht genomen worden.

Weliswaar stellen de bevoegdheidsverdragen één vereischte, waaraan de geschillen moeten voldoen om als verknocht te kunnen worden beschouwd, nl. dat zij voortspruiten uit dezelfde oorzaak of hetzelfde voorwerp hebben. Dit neemt echter niet weg, dat de nationale wet nog andere voorwaarden kan stellen, betreffende b.v. den stand der beide gedingen, en dat deze voorwaarden ook bij toepassing der verdragen zullen gelden.

Prof. P. BELLEFROID.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9^e KAMER — 6 APRIL 1932

Voorzitter: M. Vermeer
Raadsheeren: M.M. Bouquey, De Ridder
O. M.: M. Collard
Pl.: Mters Valvekens, Van Kesbeeck, Van Dieren

AANSPRAKELIJKHEID — AUTO-ONGEVAL — ONVOORZICHTIGHEID VAN DEN VOETGANGER.

Begaat een grove onvoorzichtigheid de voetganger die, zonder eenige noodzakelijkheid, bij zeer donkeren nacht het middengedeelte van een grooten steenweg bewandelt, vooral wanneer, zich op enkele stappen links, een voetweg bevindt, die bij diepe duisternis zelfs de minst voorzichtige voetganger nog genoopt zal zijn te volgen.

Een motocyclist is verplicht zijn snelheid zodanig te regelen dat hij tijdig zou kunnen stoppen indien er onverwachts in het licht van zijn lantaarn een hindernis opduikt.

De voetganger is aansprakelijk voor 3/4, de motocyclist voor 1/4.

O. M. t/ B. en G.
En B., Burgerlijke Partij t/ G.

Gehoord het verslag gedaan door den Heer Voorzitter;

Gehoord de Burgerlijke Partij in hare middelen ontwikkeld door Mter Van Dieren, advocaat;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijnen eisch;

Gehoord de betichten in hunne middelen van verdediging;

Aangezien de feiten, ten laste gelegd van betichten, voor het Hof bewezen zijn gebleven, doch dat nochtans de eerste rechter ten onrechte heeft aangenomen dat de schuld en verantwoordelijkheid in hoofde van den eersten betichte zou bestaan in evenredigheid met de 7/8 en slechts in hoofde van den tweede in evenredigheid van 1/8;

Aangezien integendeel buiten allen twijfel staat dat het ongeval, dat op 25 Juni 1930 aan de betichten overkwam, hoofdzakelijk het gevolg was van de fout die B. beging door, zonder eenige noodzakelijkheid, bij zeer donkeren nacht het middengedeelte van den grooten steenweg Mechelen-Putte te bewandelen. Dat immers op dat gedeelte, bijzonderlijk bestemd om door gerij te worden gebruikt, hij zich elken stond te verwachten had automobielen en andere voertuigen van snelle vlucht te ontmoeten: dat slechts een onverstaanbare onbewustheid van gevaar hem kon hebben aangezet daar te gaan wanneer zich op enkele stappen links een voetweg bevond die, bij diepe duisternis, de minst voorzichtige voetganger nog genoopt zal zijn te volgen;

Dat daarenboven vaststaat dat, ofschoon aldus verkiezende in bijzonder gevaar te blijven, hij dit gevaar nog vergrootte met weinig of geen aandacht te leenen op hetgeen rondom hem omging, vermits volgens een getuige, hij slechts op het uiter-

ste oogenblik, voor dat hij werd aangere-den, de zware ontploffingen hoorde van den opkomenden moto van G. en zich dan nog omkeerde, 't is te zeggen talmde en tijd verloor vooraleer te pogen uit den weg te wijken;

Aangezien uit deze beschouwingen voortvloeit dat de tweede betichte in evenredigheid van 3/4 de schuld is geweest in hooger vermeld ongeval, en G. (de motocyclist) slechts in evenredigheid van 1/4: dat deze laatste immers, ofschoon hij zich moeilijk kon verwachten op het oogenblik der feiten een hindernis te ontmoeten op zijn weg, toch de plicht had met zulk een snelheid te rijden dat hij nog tijd had zijn voertuig in te houden indien, in het deel der duisternis dat zijn lantaarn verlichtten kon, er onverwachts eene hindernis opdaagde. Dat alles bewijst dat hij zulks niet heeft gekonnen, vermits hij den aarzelanden B. poogde door ontwijkende bewegingen voorbij te schieten, en na hem te hebben aangere-den nog 14 m. verder voortrolde. Dat nochtans de straf tegen hem uitgesproken te streng is ingezien den lichten aard der onvoorzichtigheid die hij aldus beging;

Om deze redenen:

en deze door den eersten Rechter ingeroepen:

Het Hof,

Doet het eerste vonnis te niet voor zoo-veel het den eersten betichte heeft verwezen tot een boete van 60 fr. $\times$ 7 of 15 dagen gevang, voor zoo-veel de schuld en verantwoordelijkheid van eersten en tweeden betichte er wederzijdelijk wordt verklaard te zijn van 7/8 en 1/8; voor zoo-veel de som van 8.750 fr. die betichte G. wordt veroordeeld te betalen aan de Burgerlijke Partij B., wordt aanzien als het voorschot op hetwelk uit reden van de nu af bewezen schade, zou recht hebben na aftrek van 1/8 dat haar ten laste blijft wegens de schuld die zij zelf heeft aan het ongeval; voor zoo-veel eindelijk de eerste betichte alleen werd veroordeeld tot 7/8 der kosten beloopende op 1062,75 fr. eischbaar bij lijfswang waarvan den duur bepaald is op een maand;

En weder beslissende zegt dat gezien het geringe deel schuld wegende op den eersten betichte in de feiten die hem ten laste gelegde inbreuk makende, hem insgelijks slechts een politiestraf zou mogen worden toegepast, doch tegenover zulke straf de openbare rechtsvordering verjaard is, verklaart diensvolgens betrekkelijk de betichtingen om dewelke de eerste betichte werd vervolgd, de openbare actie uitgedoofd;

Zegt verder, en dit voor wat betreft den tweeden betichte uitsprekende met eenparigheid, dat de eerste en tweede betichten wederzijdelijk om de hem ten laste gelegde feiten de schuld van het ongeval te dragen hebben voor 1/4 en 3/4.

Vergelijk: Gent, Corr. Rb. 7-1-32; Rechtsk. Weekblad 1932, col. 369; Brux., 22-3-1930; Rev. Gén. ass. resp. 1930, bl. 596.

Vergadering van den Bond der Vl. Rechtsgeleerden

Op Zaterdag, 17 December, had in de Assisenzaal van het Gerechtshof te Antwerpen de aangekondigde algemeene vergadering plaats van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden, ten einde de wijzigingen, die door den Bond zouden worden voorgesteld aan het wetsontwerp betreffende de Vervlaamsching van het Gerecht, te bespreken.

De opkomst was veel grooter dan men had kunnen verwachten en uit alle steden van het Vlaamsche land waren de leden van den Bond naar Antwerpen gekomen om aan deze bespreking deel te nemen. De Assisenzaal van het Gerechtshof was dan ook flink gevuld.

Mr. H. Le Bon zat de vergadering voor. Onder de aanwezigen bemerkten wij Mr. De Veen, Voorzitter van het Rekenhof; Mr. Langerock, raadshier bij het Beroepshof te Gent; volksvertegenwoordigers Marck, Van Kesbeeck, de Beuckelaere en Romsée, Mr. Van Hille en Op de Beeck, substituten van den Prokureur des Konings; Prof. Orban en Van Bouwel, enz.

Talrijke magistraten en hoogwaardigheidsbekleeders hadden zich doen verontschuldigen, namelijk Mr. Bauss, Stokhouder der Balie van Antwerpen; Mr. Van de Kelder, Voorzitter van het Krijgshof; Mr. De Vos, raadshier bij het Beroepshof te Brussel; Mr. Remy, advocaat-generaal bij het Beroepshof te Gent; Mr. Bijvoet, Voorzitter der Rechtbank van Hasselt, alsook Mr. Van Hoest en Lannoy, onderzoeksrechter en substituit in dezelfde Rechtbank; de Heer Senator De Clercq, de Heeren volksvertegenwoordigers Van Dievoet, De Schrijver en Rubbens; Prof. Van Overbeke, enz.

Voorafgaandelijk doet Mr. R. Victor een oproep tot al de aanwezigen opdat zij zoo actief mogelijk zouden medewerken aan het Rechtskundig Weekblad en alle interessante rechtspraak ter hunner kennis aan de redactie zouden doen toekomen.

De Voorzitter geeft daarna mededeeling van een schrijven van den Vlaamschen Scheepvaarthond waarbij er op gewezen wordt dat in het wetsvoorstel vergeten is de Onderzoeksraad voor de Scheepvaart alsook het Prijzenhof te vermelden bij de jurisdicties waarop vervlaamschingsmaatregelen toepasselijk zijn.

Mr. Delwaide gaf daarna een bondige en zeer klare uiteenzetting van de verschillende amendementen die door den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden worden voorgesteld en waarvan de lezers den tekst gevonden hebben in een onzer vorige nummers.

Na deze uiteenzetting wordt de bespreking geopend.

Prof. Van Bouwel maakt verschillende opmerkingen betreffende sommige van de voorgestelde teksten, zoo voor wat aangaat de scheidsgerechten, waar hij de bevoegdheid betwist die aan griffiers zou verleend worden. Hij wijst ook op verschillende leemten in het wetsvoorstel die zouden dienen aangevuld te worden. Zoo is het b.v. noodzakelijk voor te schrijven dat, bij een algemeene vergadering van de rechters eener Rechtbank, de Nederlandse taal zou gebezigd worden en dat zulks ook het geval zou zijn voor de mercurialen der Prokureurs-Generaal in het Vlaamsche

land. Spreker wijdt ook uit over art. 36 dat betrekking heeft op het examen dat zou dienen afgelegd te worden door kandidaten-rechters en zou de bepaling op dit stuk willen gewijzigd zien.

Mr. Lambreghts oefent daarna kritiek uit op art. 5 dat toepasselijk is op de grensgemeenten en wijst op de noodzakelijkheid, voor wat deze gemeenten betreft, de administratieve indeeling van de provinciën te wijzigen.

Mr. Van den Bussche uit Brugge spreekt art. 42 dat handelt over het gebruik der Nederlandsche taal aan het Cassatiehof en hij wijst er op hoe met de voorgestelde maatregelen het Cassatiehof nooit zou kunnen zetelen met vereenigde kamers in een Vlaamsche zaak. Hij vestigt er ook de aandacht op dat het vereischt zou zijn dat de helft ten minste der advocaten bij het Verbrekingshof het Nederlandsch zouden machtig zijn.

Daarna komen nog Mrs. Hendrickx, Borginon en Collin aan het woord. Deze laatste doet aan de vergadering interessante mededeelingen betreffende de wijze waarop thans het examen wordt afgenomen van de kandidaat-magistraten en laat uitschijnen dat dit examen niet de minste waarborg kan verstrekken voor wat betreft de taalkennis die te benoemen rechters in het Vlaamsche gedeelte van het land.

Op verzoek van den Heer Voorzitter neemt volksvertegenwoordiger Marck, die verslaggever was van de Kamercommissie, plaats op het verhoog en verstrekt aan de vergadering verschillende inlichtingen betreffende de bedoeling die aan de leden van de commissie den door haar aangenomen tekst heeft ingegeven. Hij doet namelijk uitschijnen hoe het niet mogelijk zou zijn het examen voorzien door art. 36 uit te schakelen, maar doet opmerken dat het aan de regeering behoort de vereischte maatregelen te nemen opdat dit examen volkomen ernstig zou zijn en alle noodige waarborgen zou bieden.

Hierop volgt nog over verschillende punten een uitvoerige bespreking waarbij Mrs. De Beuckelaere, Elias, Van Bouwel, Borginon en Herman De Jongh het woord voeren. De vergadering neemt dan met algemeene stemmen de wijzigingen aan die door den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden voorgesteld zijn en drukt den wensch uit dat ook nog enkele nieuwe wijzigingen, waarop sommige sprekers gewezen hebben, door den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden zouden worden aanbevolen.

Ten slotte deelt Mr. Le Bon aan de vergadering mede dat het bestuur bij de regeering en ook bij de talrijke parlementsleden, die van den Bond deel uitmaken, de noodige stappen zal aanwenden om zonder eenig tijdverlies het wetsvoorstel in de Kamers ter bespreking te brengen.

Al de aanwezigen waren uiterst voldaan over deze schitterend gelukte zitting en de aanwezigheid van zeer talrijke parlementsleden op deze bijeenkomst staat er borg voor dat niets ongedaan zal gelaten worden om eerst en vooral het wetsontwerp dadelijk aan de dagorde der Kamers te doen plaatsen en om verder in het parlement de voorgestelde wijzigingen van den Bond met hardnekkigheid te doen verdedigen.

Uit de Pers

Onderstaande mededeeling verscheen in den Nieuwen Rotterdamschen Courant van Donderdag, 1 December (avondblad).

..

TER BESCHIKKINGSTELLING DER REGEERING

Verschenen is het voorloopig verslag der vaste commissie voor privaot- en strafrecht over het wetsontwerp tot tijdelijke voorziening met betrekking tot het ter beschikking van de regeering stellen van personen, bij wie tijdens het begaan van een strafbaar feit gebrekkige ontwikkeling of zakelijke storing der geestvermogens bestond.

Het oordeel der commissie omtrent de voorgestelde regeling, welke een tijdelijke buitenwerkingstelling der Psychopathenwetten met betrekking tot de bedrijvers van vermogensdelicten en overtredingen beoogt, kan tot haar leedwezen niet gunstig zijn. Zij acht haar principieel niet juist en ook op praktische gronden te ontraden, terwijl de uitwerking van de bedoeling der regeering haar evenmin kan bevredigen.

Het hoofdbeginsel der Psychopathenwetten is, dat een psychopaat ter beschikking van de regeering gesteld kan worden, zoodra hij eenig, onverschillig welk, delict heeft begaan, en onder de voorwaarde, dat het belang der openbare orde dit bepaaldelijk vordert. Het delict is slechts symptoom van den psychopathischen aanleg, die zich uit in onmaatschappelijkheid.

Dit beginsel wordt door het wetsontwerp verlaten.

Zij acht de voorgestelde incidenteele buitenwerkingstelling van een gedeelte van het Wet-

boek van Strafrecht zeer bedenkelijk. Zij erkent, dat iedere noodmaatregel op dit gebied min of meer onlogisch moet zijn, en zij kan dan ook de voorkeur geven aan een definitieven maatregel, die het systeem der wet niet omver zou werpen.

Blijkens de Memorie van Toelichting is de bedoeling, psychopathen, welke gevaarlijkheid zich door herhaling van feiten heeft bewezen, voor terbeschikkingstelling in aanmerking te brengen. De commissie wijst er echter op, dat herhaling van feiten zich in vele gevallen voordoet, zonder dat herhaalde veroordeeling daarop volgt.

In alle gevallen, waarin personen met gebrekkig ontwikkelde of ziekelijk gestoorde geestvermogens niet meer ter beschikking der regeering zullen kunnen worden gesteld, zal ook voorwaardelijke terbeschikkingstelling uitgesloten zijn. Dat acht de commissie een zeer bedenkelijk gevolg van de voorgestelde regeling.

Of dit ontwerp, indien het wet mocht worden, een bezuiniging van eenigen omvang tengevolge zal hebben, meent de commissie te mogen betwijfelen.

Overigens blijkt wel, dat de stijging van het aantal terbeschikkingstellingen heeft plaats gemaakt voor een daling; toch zal de gestichtsbevolking nog langen tijd blijven toenemen, zóólang tot de meeste misdadige psychopathen zijn herkend en geïnterneerd; dan zal op den duur een vrij stabiele toestand ontstaan. Het intreden daarvan kan door dit wetsontwerp niet worden verhinderd, alleen vertraagd, tot schade der maatschappij.

Naar het oordeel der commissie mag eenig succes wel worden verwacht van een aanschrijving aan de officieren van justitie, teneinde hen er aan te herinneren, dat het meer dan ooit noodzakelijk is, dat zij in ieder afzonderlijk geval met groote nauwkeurigheid overwegen, of het belang der openbare orde terbeschikkingstelling bepaaldelijk vordert.

Wet van 20 Juli 1932 op de wederzijdsche Rechten en Plichten der Echtgenooten

De wet van 20 Juli 1932 is geroepen om een zeer verre draagkracht te verwerven, ze verhelpt aan mistoestanden die zeer verspreid zijn en waaraan tot nogtoe weinig verholpen kon worden omdat de langzaam vorderende proceduur veelal de gerechtelijke tusschenkomst laatitijdig liet ingrijpen.

Nochtans schiep de plotse overgang tot een zeer eenvoudige en spoedige proceduur een reeks moeilijkheden van practischen en theoretischen aard; alleen de practische moeilijkheden der toepassing van art. 214b en 214j maken de stof uit van deze studie.

Art. 214b. — HET SAMENWONEN EN DE FEITELIJKE SCHEIDING DER ECHTGENOOTEN

Mag h.v. de vrouw in geval ze gescheiden leeft, art. 214b inroepen en aan den Vrederechter machtiging vragen om de inkomsten van haar man te gaan innen?

Tot dusverre werden nagenoeg alle aanvragen afgewezen wanneer hooger vermeldde omstandigheden zich voordeden; aldus de vonnissen in het Rechtskundig blad gepubliceerd.

De bestaansreden en oorsprong van art. 214b toont duidelijk aan dat de wetgever in eerste orde de regeling voorziet in geval van samenwonen. Het oude art. 214 bepaalde dat de man aan zijn echtgenote alles verschaffen moest om in de behoeften van het leven te voorzien; anderzijds was de vrouw verplicht bij haar echtgenoot te wonen; indien dus de vrouw niet samenwoonde verviel de verplichting van den man, tenzij de vrouw machtiging had ontvangen het echtechtelijk dak te verlaten of er zware redenen waren die dit verlaten wettigden, redenen die dan verder gerechtelijk bevestigd moesten worden. De wet van 20 Juli 1932 behield de verplichting van samenwonen doch liet het principieel vallen volgens hetwelk de man aan zijn vrouw onvoorwaardelijk levensonderhoud moest verstrekken, art. 214b (nieuw) legt een wederzijdsche verplichting op bij te dragen in de onkosten van het huishouden of beter gezegd bij te dragen in de lasten voortvloeiende uit het huwelijk. Deze formulering geeft beter de strekking der wet weder, daar uit de gansche economie der wettelijke bepalingen duidelijk blijkt dat de wetgever hoofdzakelijk de belangen der kinderen uit het huwelijk gesproken, op het oog heeft; deze verplichting nu blijft bestaan welke ook de reden of de oorzaak der feitelijke scheiding weze. Een oneenigheid tusschen de echtgenooten, indien ze een feitelijke scheiding kan teweeg brengen en zelfs wettigen, neemt hunne verplichting niet weg bij te dragen tot de kosten der opvoeding van de kinderen.

Wegens het gemis aan nadere bepaling kan men best de verscheidenheid der rechtspraak verklaren; deze rechtspraak is nog immer behept met het oude principieel dat de man zijn echtgenote ten zijnen ontvangen en onderhouden moet, en dat samenwonen en onderhouden correlatief zijn tenzij de vrouw een titel hebbe om, hoewel gescheiden levende, aanspraak te maken op onderstandsgeld.

Dit principieel werd gewijzigd; volgens art. 214a is samenwonen correlatief met ontvangen van wege den man, vroeger kweet deze zich voldoende van zijn geldelijke verplichtingen tegenover zijn echtgenote door de toepassing van het aangename stelsel van huwelijksgoederenrecht. «La femme qui vit avec «son mari» n'a pas le droit de «lui réclamer» autre chose; elle n'a donc aucun moyen juridique de le forcer à exécuter son obligation de secours. Cette absence de sanction directe de l'obligation d'entretien mise à la charge du mari par l'art 214, place la femme dans la cruelle alternative de vivre dans la gêne ou de quitter le foyer conjugal». (Planiol d. II, blz. 273). Het nieuw principieel der wederzijdsche verplichting maakt een einde aan die mistoestanden.

Men moet bijdragen welke ook de toestand weze. Deze verplichting moet in principieel uitgeoefend worden in de echtechtelijke woning en deze laatste blijft bestaan zoolang er geen wettige reden tot verandering aanwezig is. Indien de vrouw het echtechtelijk huis ontvlucht mag zij art. 214b niet inroepen tenzij ze haar vertrek wettigt omdat art. 214a haar de verplichting oplegt bij den man te wonen. Indien de man het echtechtelijk huis verlaat en men niet besluiten kan tot een wettige verblijfsverandering, mag de vrouw die in het echtechtelijk huis gebleven is, art. 214b wel inroepen, hoewel ze gescheiden leeft van haar echtgenoot, omdat haar verblijf in de echtechtelijke woning een voldoende titel is, daar inderdaad de niet gewettigde afwezigheid van den man uit de echtechtelijke woning in zijnen hoofde dubbele tekortkoming aanwijst.

Voor eerst deze aan de verplichting die op hem rust zijne echtgenote bij zich te ontvangen, wat slechts geschieden kan in de echtechtelijke woning, en bovendien het verzuimen van bij te dragen in de behoeften van het huisgezin. In de omstandigheid dat deze dubbele fout aanwezig is kan art. 214b ingeroepen worden door de vrouw die gescheiden leeft van haar echtgenoot.

Doch men moet verder gaan. Indien de man de echtechtelijke woning verlaten heeft en door dit feit de vrouw genoodzaakt is deze woning ook te verlaten omdat b.v. ze niet meer bij machte is om het huurgeld te betalen; kan men dan zeggen dat deze vrouw een titel mist om art. 214b te kunnen inroepen, namelijk het verblijf in de echtechtelijke woning? het is toch wel duidelijk dat ook in dit geval de wet van 20 Juli 1932 van toepassing is; zooniet zou een grooter verzuim een vrijstelling van den schuldigen echtgenoot tegenover art. 214b beteekenen, of zou dit art. 214b slechts toepasselijk zijn in geval de vrouw over voldoende middelen beschikt om in de echtechtelijke woning te kunnen verblijf houden.

Uit de bewoordingen van art. 214b zelf kan men moeilijk afleiden welke de bedoeling van den wetgever is geweest; de tegenstrijd in de gebe-

zigde termen verhindert zulks, inderdaad eenerzijds zegt art. 214b het huishouden en anderzijds spreekt het van de laatste echtechtelijke woonplaats, het eerste doet veronderstellen dat echtgenooten nog samen wonen en het tweede dat ze niet meer samenwonen.

Daarom werd gevonnisd (R. W., c. 146) dat in dit laatste geval de aanvragende echtgenoot een titel hebben moet waarop zijn eisch gesteund is en aldus de wet slechts een spoedig uitvoeringsmiddel is.

We betwijfelen echter of dat de bedoeling van den wetgever is geweest. Uit de verhandelingen in den Senaat blijkt duidelijk dat er in de toepassing van art. 214b geen onderscheid werd gemaakt.

«Het bij de art. 214b en 214j voorziene stelsel moet zijn uitwerking doen voelen niet alleen wanneer de echtechtelieden in gemeenschap leven doch ook nog wanneer zij in feite en in rechte gescheiden zijn. De vrouw die de echtscheiding of de scheiding van lijf- en goederen aanvraagt, zal dus het voordeel der buitengewoon spoedige proceduur genieten. Eveneens wanneer de uit den echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot een kostgeld ten laste van zijn gewezen mede-echtgenoot heeft bekomen. Het zal hem volstaan aan den vrederechter de uitgifte voor te leggen van het vonnis, waarbij hem het kostgeld voorloopig of zelfs bestendig werd verleend». (1926-27 n° 101). Mr Wittemans die deze woorden citeert voegt er aan toe: In de besprekingen ter openbare zitting van den Senaat zijn geen duidelijker woorden uitgesproken om de strekking der wet toe te lichten, noch om de uiteenzetting van den verslaggever, den heer Braun, hierboven aangehaald te betwisten, wiens interpretatie aldus als wetgevend voor de rechtspraak moet worden beschouwd.

Als voornaamste argument om de toepassing van art. 214b te weigeren in geval van feitelijke scheiding der echtgenooten wordt aangehaald de rechten der verdediging, doch dit is niet afdoend.

In geval het vonnis tegensprekelijk geveld wordt zijn al deze rechten gevrijwaard zoowel bij feitelijke scheiding dan wanneer de echtgenooten samenwonen.

In geval van vonnis bij verstek is de toestand dezelfde voor samenwonende of gescheiden levende echtgenooten.

Men kan slechts spreken van de rechten der verdediging ingeval de aanvraag niet genoegzaam bewezen voorkomt, en niet tegensprekelijk gesteld wordt, maar dan kan de rechter immer maatregelen van onderzoek nemen en slechts een voorloopig vonnis vellen. Of nu de echtgenooten samen of niet samen wonen doet niets ter zake.

Theoretisch is de toepassing van art. 214b in geval van feitelijke scheiding aan geen twijfel onderhevig. Volgens de wet is de vervulling van een dubbele voorwaarde voldoende om een aanvraag en toekenning te wettigen: «il faut et il suffit que l'époux saisissant établisse que son conjoint ne contribue pas aux charges du mariage proportionnellement à ses facultés, alors que lui-même a accompli son obligation (Planiol d. II, blz. 279), dit bewijs kan geleverd worden wanneer de echtgenooten samen wonen en wanneer ze gescheiden leven, daaruit volgt dat de wet toepasselijk is in beide gevallen. De Fransche rechtspraak, handelende volgens een gelijkaardige wet heeft na wat dralen de stelling der dubbele toepasselijkheid aangenomen; dit is een kostbare aanwijzing voor de rechtspraak hier te lande.

In geval van feitelijke scheiding doet zich nochtans een moeilijkheid voor, wanneer het de aanvragende echtgenoot zelf is die het echtechtelijk dak verlaten heeft; op dit punt is de Fransche rechtspraak verdeeld, (Ciselet, blz. 45), enerzijds werd gevonnisd dat de vrederechter vooraleer te beslissen een onderzoek moest doen naar de grondheid van het verlaten van het echtechtelijk dak door den aanvragenden echtgenoot; anderzijds meende men dat het den vrederechter niet toekomt deze spoedproceduur te vertragen, en dat hij slechts oogenblikkelijk te verhelpen had aan een geschapen toestand en een verder onderzoek moest overlaten aan de bevoegde jurisdictien.

Ciselet meent dat deze laatste interpretatie het meest strookt met den geest der Belgische wet. «Il n'appartient pas au juge de paix de rechercher quel est celui des époux auquel est imputable la séparation. La rapidité de la procédure lui rendrait d'ailleurs cette tâche impossible (blz. 46).

Dat is naar onze opvatting geheel verkeerd. De wet heeft voor eerste bedoeling den schuldigen echtgenoot te straffen en de rechter zou desgevallend niet mogen onderzoeken wie schuldig is? De wet verplicht beide echtgenooten bij te dragen, het hoeft dus uitgemaakt wie niet bijdraagt; indien dus de aanvragende echtgenoot, zonder zijn vertrek te wettigen, slechts voor zich zelf hulp vraagt, dan wanneer de andere echtgenoot alleen de lasten van het gezin draagt, dan zou de rechter zoo maar zonder verder onderzoek een machtiging tot innen moeten verleen? Dit is gansch onmogelijk omdat het oude principieel van 214 dat eenzijdig onderhoud voorschreef, weggevallen is, bovendien is het nog onmogelijk volgens de nieuwe wet zelve die een familiale proceduur instelt wat zeker een onderzoek niet uitsluit.

We kunnen dus besluiten. Art. 214b is toepasselijk indien de echtgenooten samen of gescheiden leven, de wet maakt geen onderscheid, een maatregel van onderzoek is altoos gewettigd indien de toestand het vergt.

BEVOEGDHEID VAN DEN VREDERECHTER RATIONE SUMMAE

Een vonnis van den Heer Vrederechter van Leuven, 1e canton, in dato 29 Oct. 1932, wees een verzoek tot machtiging om het loon te innen voor een bedrag van 600 fr. per maand af om de volgende redenen:

Aangezien de wet van 20 Juli 1932, art. 213 wijzigende, de bevoegdheid der vrederechters in zake eischen tot levensonderhoud niet afgeschaft of veranderd heeft,

Aangezien de vraag door vertoogster ingediend, strekt tot het bekomen van een levensonderhoud

van 400 fr. voor haar en 200 fr. voor haar kind of zes honderd frank per maand hetzij zeven duizend twee honderd fr. per jaar.

Aangezien wij onbevoegd zijn om over deze vraag te beslissen,

Aangezien vertoogster geen recht bezit om het loon van haren echtgenoot in ontvangst te mogen nemen... wijzen af.

Deze zienswijze lijkt ons verkeerd, en we doen hier weer een beroep op de invoering van een nieuw principieel door art. 214b namelijk de wederzijdsche verplichting tot bijdrage, dat elders wordt besproken. Dit nieuw principieel gaat de kaders van toepassing van art. 2bis der wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid, te buiten, de verplichtingen die uit dit principieel voortspuiten zijn niet gebonden aan de bepalingen der wet op de bevoegdheid. Nochtans moet men in acht nemen dat er zich soms gevallen kunnen voordoen die bij nader toezicht aan de wet van 20 Juli 1932 ontsnappen. De invoering van dit nieuw principieel in art. 214b werd zeer juist ingezien, en aangeduid door een vonnis van den Heer Vrederechter van Meenen in dato 15 December 1932, waarin het heet dat er een lijn dient getrokken tusschen: een vraag tot kostgeld ten voordeele van een der echtgenooten ten persoonlijke en privaten titel en de vraag tot tusschenkomst in het onderhoud van vrouw en kinderen nog in het echtechtelijk huis wonende. De eerste vraag moet worden ingeleid volgens de gewone rechtspleging en vóór den bevoegden rechter; de tweede vraag moet behandeld volgens de spoedproceduur ingesteld door de wet van 20 Juli 1932 (medegedeelde hoeding).

Nog om andere redenen kan men zeggen dat de machtiging niet aan de bepaling der wet op de bevoegdheid is gebonden wat betreft de som.

Voor eerst de wet beperkt niet en de Fransche rechtspraak is sinds lang gevestigd op dit gebied.

Men mag niet zeggen dat de wet van 20 Juli 1932 de bepalingen omtrent de bevoegdheid niet wijzigt of afschaft, want dit hoeft ze ook niet te doen daar ze imoveert en aldus impliciet vervangt vermits de stof reeds op een andere wijze wettelijk behandeld was.

Ten derde, vermits de wet immer spreekt van huishouden of gezin, is dit wel een aanduiding dat de geringe som van 2500 fr. geenszins als grens beschouwd kan worden tenzij men bij aanhoudende verwaarloozing den rechthebbenden echtgenoot verplichten wou telkenmale een machtiging aan te vragen, wat zeker niet de bedoeling van den wetgever is geweest en trouwens afbreuk doet aan de door de wet gehuldigde stelling van familiale jurisdictie.

TOEPASSING VAN ART 214b NA DE ECHTSCHIEDING

Wanneer de echtscheiding toegelaten en uitgesproken werd ten nadeele van een der echtgenooten, mag dan b.v. de vrouw na de voltrokken echtscheiding art. 214b inroepen om haar man te dwingen bij te dragen volgens art. 303 B. W. in de opvoeding der kinderen in de veronderstelling dat deze haar werden toevertrouwd? Mag ze de bepaling van art. 304 inroepen op grond van hetwelk de man zou veroordeeld zijn geweest aan zijn vroegere echtgenote ten titel van schadevergoeding een onderhoudsgeld te betalen?

In de beantwoording van deze vragen komt het belang naar voren van de nieuwe verplichting der wederzijdsche bijdrage in de kosten der opvoeding.

Dit principieel werd reeds geformuleerd doch uitzonderlijk door art. 1537 van het B. W. in geval de echtgenooten leven onder het beheer der scheiding van goederen, doch hoe weinig die verplichting ingang had gevonden bewijst een arrest van het Hof van Verbreking in dato 29 Febr. 1912, waarin het heet: La femme séparée de biens cesse d'être tenue de la contribution prévue par l'art. 1537 C. c. lorsqu'elle a quitté le domicile conjugal du consentement du mari et que celui ne l'assigne pas en réintégration du domicile conjugal (Pas. 1912, I, 139). Die oplossing die destijds reeds als gebrekkig voorkwam zou nu gansch onmogelijk zijn. Wat van belang is in de bepaling van art. 1537 is dat dit artikel zeer juist spreekt van «charges du mariage».

Op de eerste vraag, namelijk de toepasselijkheid van art. 214b in geval gevorderd wordt voor de kosten der opvoeding, moet ons antwoord bevestigend luiden.

Art. 303 B. W. zegt uitdrukkelijk dat welke ook de persoon weze aan wie de kinderen hunne opvoeding werden toevertrouwd, de ouders afzonderlijk de verplichting behouden bij te dragen in deze behoeften volgens hun vermogen, het is dus bijna een wedergeve van art. 214b, in dit artikel zou dus ook beter de uitdrukking «lasten voortvloeiende uit het huwelijk» gepast hebben.

Deze oplossing schijnt dus zeker in geval een der echtgenooten deze bijdrage vordert niet voor hem of haar zelf, doch ten bate der kinderen.

Geen enkel woord in de algemeene formulering van art. 214b verhindert deze uitbreiding en indien er een vonnis is dat de uitvoering dezer verplichting reeds vastlegt zal de bepaling van art. 214b een zeer nuttig uitvoeringsmiddel zijn, trouwens dit vonnis kan ook immer gewijzigd worden zoodat het vonnis van den Vrederechter ingevolge art. 214b geveld, het voorloopig en onbestendig karakter van het vonnis door hetwelk deze verplichtingen opgelegd worden aan den schuldigen echtgenoot werd door een arrest van het Fransche Hof van Verbreking duidelijk omschreven: Les mesures prescrites par un jugement ou arrêt de divorce, en ce qui concerne la garde et l'éducation des enfants, ont un caractère essentiellement provisoire et sont toujours révoqués. (D. P. 1912, I, 357).

Moeilijker wordt de beantwoording indien de kinderen aan een derde persoon werden toevertrouwd, mag deze dan art. 214b inroepen? het lijkt wel van niet, hoewel art. 214b dan slechts als uitvoeringsmiddel van een voorafgaandelijk vonnis zou gelden.

Geheel anders is het antwoord op de tweede vraag; mag art. 214 ingeroepen worden als uitvoeringsmiddel van het onderhoudspensioen ten laste van den schuldigen echtgenoot en ten laste alleen van den anderen echtgenoot gesteld? We meenen van niet omdat er hier geen spraak is van lasten voortvloeiende uit het huwelijk doch wel van verplichting voortvloeiende uit de verbreking van het huwelijk, als uitvoeringsmiddel zal art. 214b dus niet kunnen aangewend worden; er is trouwens tegenstrijd tusschen de veranderlijkheid van de verplichting opgelegd door art. 214b en deze opgelegd door art. 301 B. W. waarvan de eenige wijziging volgens een vaste rechtspraak de afschaffing is.

IN ONTVANGSTNEMING DER SCHULDVORDERINGEN

Ingevolge art. 214b kan de Vrederechter machtiging te verleen om de schuldvorderingen van den in gebreke blijvenden echtgenoot in ontvangst te nemen; art. 214g voegt eraan toe dat het vonnis uitvoerbaar is door de derden-schuldenaars op enkele kennisgeving door den griffier.

De juridische gevolgen van dit vonnis in den hoofde der derden-schuldenaars zijn door de wet niet nader aangegeven. Vooreerst, door dit bevel gebeurt geen subrogatie van schuldeischer, de patroon is het loon verschuldigd aan den arbeider en niet aan diens echtgenote. Alle geschillen of betwistingen nopens het loon blijven tusschen patroon en arbeider. De subrogatie is onmogelijk omdat er geen voorafgaandelijke betaling voorhanden is; juist om deze in casu eenzijdige bijdragen te beletten velt de Vrederechter oogenblikkelijk zijn vonnis; tot dusverre was er dus geen verzuim door een der echtgenooten en kan men bijgevolg niet spreken van een betaling door den anderen echtgenoot.

De derden-schuldenaars mogen niet meer betalen aan den veroordeelden echtgenoot, verder gaat hunne verplichting niet; ze moeten zich enkel onthouden.

In deze omstandigheden kan men niet spreken van een mandaat, dit laatste kan inderdaad niet in een onthouding bestaan; zij moeten het geld slechts ter beschikking houden; indien dus de vrouw het niet komt afhaken binnen den gestelden termijn en indien tevens het vonnis vervalt, blijven zij niettemin het geld schuldig aan den arbeider; weer een bewijs dat hier geen subrogatie of mandaat aanwezig zijn.

Het practisch nut der bepaling vergt trouwens dat men in het beslag door den Vrederechter op het loon gelegd ten bate van het huishouden, geen verwikkelingen van mandaat of subrogatie leggen zou; inderdaad het is volstrekt noodzakelijk dat de schuldige echtgenoot in de onmogelijkheid gesteld worde de tusschenkomst van den Vrederechter onnuttig te maken door van patroon te veranderen.

Daarom is het noodzakelijk dat de Vrederechter een beslag kan leggen op het loon waar het zich ook moge bevinden en wie het ook schuldig weze; het beslag moet in rem uitgesproken worden, het loon als dusdanig moet kunnen in beslag genomen worden, dit is naar onze meening de ware opvatting der wet, ze anders verklaren is ze in de meeste gevallen onuitvoerbaar maken, daar de echtgenoot op wiens schuldvorderingen tegenover een bepaalde persoon, een beslag rust, niet nalaten zal van patroon te veranderen, en aldus het beslag niet bestaand maakt.

In deze opvatting doet de verandering van patroon geen afbreuk aan de kracht van het vonnis door den Vrederechter geveld, door dit vonnis werd niet een mandaat gegeven aan een bepaalden persoon — het loon te overhandigen aan de echtgenote van den werknemer, doch werd een beslag gelegd op de vrucht van den arbeid van een der echtgenooten, bij verandering van patroon blijft hetzelfde voorwerp, dit is het loon, belast, en volstaat het, het geveld vonnis ter kennis te brengen van den nieuwen werkgever. Deze kennisgeving zou best kunnen geschieden door den griffier op aanvraag van de vroeger door vonnis gemachtigde echtgenoot (cf. Garçonnet. Proc. IV, bl. 599).

ROLZETTING VAN HET VONNIS VAN DEN VREDERECHTER

In uitvoering van de bepalingen van art. 214b velt de Vrederechter een vonnis ten nadeele van een der echtgenooten, nu stelt zich de vraag of de rolzetting moet betaald worden; op enkele vrederechten wordt de proceduur als volkomen kosteloos aanschouwd, op andere daarentegen meent men dat de rolzetting moet betaald worden, omdat het een vonnis geldt, art. 214c spreekt inderdaad van een vonnis en niet van een bevel of machtiging; bovendien maakt de wet van 20 Juli 1932 geen afbreuk aan de algemeene bepalingen nopens de kosteloze rechtspleging, deze kan op aanvraag der partijen ook in dit geval toegestaan worden. Het zou trouwens onjuist zijn te meenen dat al diegenen die de wet van 20 Juli 1932 inroepen practisch onvermogen zouden zijn, aldus redeneeren is het principieel der wet miskenen; deze stelt inderdaad een verplichting ongeacht het vermogen van den anderen echtgenoot; zoodus mogen wel bevoegde echtgenooten deze wet inroepen tegenover min begoeden indien deze laatsten niet aan hunne verplichtingen voldoen. De gedachte der wet een vereenvoudigde en familiale spoedproceduur sluit niet noodzakelijkerwijze de algeheele kosteloosheid in. De wet van 20 Juli 1932 wijzigt geenszins de wet van 25 Nov. 1889 waardoor bij art. 10 bepaald wordt dat er een recht zal geheven worden op elke zaak die op den rol wordt gezet.

TUSSCHENKOMST VAN DEN PLEITBEZORGER EN AANBIEDING VAN HET REKWEST VOORZIEN DOOR ART. 214j

Het is slechts wegens het groot belang der te nemen beslissingen dat de tusschenkomst van den Voorzitter verkozen werd boven deze van den Vrederechter; de voorzitter zal alle maatregelen treffen die hij noodig acht zoowel in betrekking met de personen als met de goederen. De echtgenoot die de hulp van den Voorzitter inroept mag zulks doen bij middel van een gewonnen brief, ofwel zich persoonlijk bij den Voorzitter aanmelden, en hem mondelings zijn verzoek doen (cf. R. W. n° 7).

In overeenstemming met de bepaling van 214i schijnt het buiten twijfel dat het rekwest vrij van zegel en boeking blijven mag, de echtgenooten worden dan bij den Voorzitter geroepen bij middel van een brief uitgaande van den griffier of den Voorzitter zelf; uit dit alles blijkt nogmaals dat de wetgever voor alles een zeer eenvoudige proceduur heeft willen instellen.

Art. 214j voorziet trouwens niet uitdrukkelijk dat de partijen moeten geroepen worden, aldus mag de Voorzitter oogenblikkelijk op het verzoek ingaan en onder meer de vervreemding van roerende of onroerende goederen verbieden, omdat juist zijn beslissing voorloopig is en niets belet dat de Voorzitter nadien de partijen voor zich roepte, en dan terugkome op zijn bevel, indien zulks noodzakelijk blijkt.

In deze omstandigheden kan men moeilijk de aanstelling van een pleitbezorger als verplichtend voorstellen, in de meeste gevallen zijn er geen partijen en zou het laatitijdig zijn te wachten op een wederzijdsche aanstelling en verschijning.

Men kan toch niet staande houden dat de pleitbezorger het rekwest moet teekenen dan wanneer de wet het persoonlijk verzoek toelaat. Men werpt wel op (Ciselet 68) dat deze aanstelling geveerd is omdat ze niet geweerd werd; dit ware zeer juist indien het hier een gewone procedure gold; doch dat is het niet, het is slechts een familiale en discretionnaire beslissing die moet gegeven worden, het is tegen den geest en de letter der wet deze tussenkomst van den Voorzitter als een geding te aanschouwen.

Veel gezonder is de opvatting (Revue, p. du not. X 1926) volgens dewelke de Voorzitter zelf zal moeten bepalen hoe hij wenscht dat de zaken zich regelen zouden, zijn discretionnaire en regerende macht laten hem toe deze handelwijze aan te nemen die hem het meest geschikt schijnt en de bedoeling van den wetgever het meest benadert: en deze is ontgensprekelijk een niet formalistische tussenkomst tot stand te brengen. Men mag geen argument vinden in het feit dat het bevel bij uittreksel (binnen de maand) moet overgemaakt worden aan de griffie.

Indien de toestand tusschen de echtgenooten verbeterd, is de overschrijving onnuttig, daar het bevel toch vervallen moet omdat het slechts voorloopig is; klaart zich de toestand nu niet op, dan blijft de waarde van het bevel niettemin behouden, omdat het uitvoerbaar is vóór de overschrijving.

Trouwens in deze omstandigheid zal de betwisting bijna immer leiden tot een geding ten gronde, en dan gebeurt alles weer volgens de gewone procedure.

In de afwezigheid der pleitbezorgers ligt de rede van de vereischte dat de aanvragende echtgenoot zijn rekwest zelf moet teekenen, daarin mag de raadsman een partij niet vervangen die hij trouwens niet vertegenwoordigt doch slechts bijstaat ten zij volmacht. De Voorzitter kan nochtans toelaten dat alleen de advocaat het rekwest zou teekenen, want hier geldt weer zijn regerende macht; het is wellicht het doelmatigst omdat practisch een beroep op den Voorzitter slechts zal gedaan worden door bemiddeling van een advocaat.

VERVREEMDING VAN ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN (ART. 214j)

De Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg kan in uitvoering van art 214j de vervreemding van de roerende en onroerende goederen verbieden. Geldt het hier slechts gemeenschapsgoederen of vallen de eigen goederen ook onder die bepaling? (Ciselet, bl. 66) meent van neen: «ce ne sont que les droits que telle personne tient du mariage en sa qualité d'époux, de père ou de mère qui peuvent être atteints». Reytens is de zelfde opvatting toegegaan (P. P. 1932, n° 8). Teymans integendeel (Rev. du not. 1926, bl. 667) meent dat dit art. ook op de eigen goederen slaat.

Uit de besprekingen in den Senaat kon men rechtstreeks niets bijzonders afleiden. Ze laten echter uitschijnen dat er een gevaar schuilt in de toekenning van een onbepakt discretionnaire bevoegdheid aan den Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg, en dat zulks niet strookt met de algemeene rechtsprincipes. Trouwens indien een echtgenoot zijn eigen goed verspilt kan hij immer onder gerechtelijken raad gesteld worden, een dubbele bevoegdheid over eenzelfde oorzaak is juridischen onzin. Niettemin had de wetgever uitdrukkelijk een tussenkomst ter zake kunnen voorzien die de bestaande wetgeving zoude wijzigen; dit nu is niet geschied.

De bevoegdheid van den Voorzitter herleiden tot de gemeenschapsgoederen is anderszids merkkelijk de draagkracht der nieuwe wet verminderen; de wet van 20 Juli 1932 is dan niet toepasselijk in geval de echtelieden gehuwd zijn onder het beheer van scheiding van goederen; bovendien is het in tegenstrijd met het principe geformuleerd in art 214b: de echtgenooten moeten bijdragen volgens hun vermogen, dan zoowel arbeidsloon als eigen kapitaal; op dit gebied reikt dus de bevoegdheid van den Vrederechter verder dan deze van den Voorzitter der Rechtbank; de Vrederechter mag inderdaad alle inkomsten en schuldvorderingen doen innen, wat trouwens logisch is daar men gehouden is bij te dragen tot de kosten voortvloeiende uit het huwelijk, niet alleen bij middel van zijn inkomsten doch ook bij middel van zijn persoonlijk bezit.

Een laatste argument voor de uitbreiding van de bevoegdheid van den Voorzitter op de eigen goederen is het feit dat de voorbereidende werken en de verhandelingen in den Senaat duidelijk doen uitschijnen dat het hoofdzakelijk het belang der kinderen is dat in acht moet genomen worden. In dien zin kan men best verdedigen dat de Voorzitter moet gerechtigd zijn alle maatregelen te treffen, dus ook op eigen goederen, die de toestand vereischt.

Men moet trouwens opmerken dat de eigen goederen van den gehuwden man geenszins een volstrekt onschendbare eigendom uitmaken. Art. 67 der wet van 16 December 1851 voorziet dat gedurende het huwelijk de vrouw immer het recht zal hebben, mits machtiging door den Voorzitter der Rechtbank, een hypotheecaire inschrijving te nemen op de onroerende goederen van haar echtgenoot als waarborg van alle verhaal dat ze zal kunnen uitoefenen tegenover haar echtgenoot. In de procedure in echtscheiding is een hypotheecaire inschrijving volstrekt niet vreemd, men kan er dus wel uit besluiten dat de bevelen van den Voorzitter ook dragen mogen op de eigen goederen daar de verplichtingen tegenover zijn huisgenooten een redelijk beheer van zijn bezit vorderen.

OVERMAKING BIJ UITTREKSEL VAN HET BEVEL VAN DEN VOORZITTER

De tussenkomst van den Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg zal practisch slechts geschieden door bemiddeling van den raadsman.

Onderaan het verzoekschrift dat bijna immer zal aangeboden worden schrijft de Voorzitter zijn bevel. Het schijnt wel dat de aanvragende echtgenoot het rekwest zelf zal moeten teekenen, en dat de handtekening van den raadsman deze niet zal mogen vervangen daar het hier een rechtstreeksch verzoek is, dat gedaan wordt aan den Voorzitter door de echtgenoot zelf.

Het overmaken bij uittreksel vergt eenigen uitleg, indien men in acht neemt dat de ingestelde procedure er eene is die alle ophitsende openbaarheid vermijden wil, zal het ook duidelijk zijn dat in dit publiek register alleen de meldingen moeten voorkomen die voor een noodzakelijke en

minieme openbaarheid geveerd worden en niets meer; zoodus alleen de namen en hoedanigheden der echtgenooten en verder slechts het dispositief, niet de motieven, omdat hun wedergave zou aanleiding geven tot beschouwingen die de wet heeft willen vermijden, en eene openbaarheid van datgene zou bewerkstelligen wat de wet als niet publieke aangelegenheid beschouwt, namelijk het gezinsleven.

ART. 214j EN ART. 2279 VAN HET B. W.

Indien niettegenstaande het verbod door den Voorzitter der Rechtbank, de echtgenoot die door dit verbod getroffen werd: een roerend goed toch vervreemd, welke zal het gevolg zijn in den hoofde van den aanwervers ten opzichte van den benadeeligen echtgenoot?

Men mag niet zeggen dat het verbod van den Voorzitter een onbekwaamheid heeft teweggebracht, die bevoegdheid werd hem niet toegekend. Het verbod draagt ook den eigendom niet over aan den aanvragenden echtgenoot indien het slaat op eigen goederen van den schuldigen echtgenoot.

Uit dit alles moet men besluiten dat art. 2279 van het B. W. zijn volle draagkracht behoudt, bovendien kan men redelijkerwijze niet eischen dat alle derden aanwervers vooraleer te handelen met echtgenooten verplicht zouden zijn het bezonder register ter griffie te gaan raadplegen, velen inderdaad zullen geen kennis hebben van de ontstane geschillen tusschen echtgenooten en trouwens allen worden gepresumeerd van goeder trouw te zijn, het is dus slechts in uitzonderlijke omstandigheden dat er een schuld in den hoofde van derden zou kunnen bestaan dan na te laten dit register te gaan nakijken, en dit bezonder indien ze op de hoogte waren van de gespannen verhoudingen tusschen echtelieden, maar dan nog zal de terugvorderende echtgenoot de kwade trouw van den bezitter moeten bewijzen en slechts in geval een gemeenschapsgoed niettegenstaande het verbod vernieuwd werd; zooniet zal hij slechts schadevergoeding kunnen eischen maar dan in geval het verbod droeg op een eigen goed.

R. v. LENNEP.

Bibliographie

E. M. MEYERS, Hoogleraar aan de Universiteit te Heiden. Het Ligurisch Erfrecht in de Nederlanden. Deel II. Het West-Vlaamsche Erfrecht. (Haarlem Tjeenk Willink 1932).

Zijn studie voortzettend, om te bewijzen dat in de oertijden Europa toen, door Ligurische volkeren bewoond, beheerscht werd door één zelfde recht, dat dit van al de later gekomen volkeren heeft beïnvloed, zoodat al de thans bestaande Europeesche volkeren nog eenige gemeene rechtsprincipes of instellingen volgen uit dit recht genomen, heeft professor Meyers in het West Vlaamsch recht opgezocht, dat wat hij de gemeene Ligurische rechtsverblifsel noemt.

Men kan de gedachten van Professor Meyers over het bestaan van het Ligurisch recht aannemen of verwerpen. Wat mij betreft, ik meen dat zijn thesis ongegrond is: het gelijktijdig bestaan van sommige rechtsprincipes kan door andere middelen dan door de aanwezigheid van een gemeen vroeger Ligurisch recht uitgelegd worden.

Alhoewel het recht verschillend is volgens de volkeren, berust het toch op een zeker getal principes van billijkheid of van noodwendigheden welke men bij alle volkeren terugvindt, bijzonderlijk bij volkeren van zelfden stam die in de zelfde economische voorwaarden leven. Moest men toch een gemeen stamrecht opzoeken dan zou men het meer in de Indo-Europeesche gedachten vinden dan bij de Liguren wier invloed en macht om zoo te zeggen onbekend zijn.

Wat er ook van weze van de waarde der theorieën van Professor Meyers en van het bestaan van een algemeen Europeesch-Ligurisch Recht, en zelfs indien men aanneemt dat zijn stelling onaanneemelijk of minstens dat het bewijs van haar gegrondheid niet kan geleverd worden, onverlet de plaats van zijn huidige uitgave in zijn algemeen werk en in zijn gedachten, moet nochtans zijn boek over het West-Vlaamsch erfrecht aanzien worden als een meesterwerk. Tot hiertoe werd de geschiedenis van ons oud recht in België zeer verwaarloosd, niettegenstaande we in bezit zijn van een zeer interessant archief en niettegenstaande zoowel gedurende de middeleeuwen als gedurende het modern tijdperk in ons land en vooral in Vlaanderen een belangrijke rechtsbeweging bestond.

Professor Meyers heeft het belang der studie van ons oud recht op hare wezenlijke waarde geschat, en zijn studie vormt een klare en duidelijke synthese van het West-Vlaamsch middeleeuwsch erfrecht.

Om zijn boek te schrijven heeft hij al de oude costumen geraadpleegd, in hun officiële vorm dien ze rond de XVIe eeuw kregen, of in hun oorspronkelijken en aanvankelijken tekst wanneer ze enkel door de traditie overgeleverd werden en ze enkel door privaate personen werden geredigeerd of zelfs nooit omschreven waren.

Hij heeft ook akten en vonnissen in ons oud archief uitgekozen om een levend recht voor onze oogen te kunnen stellen.

Ook de oude rechtsleer heeft hij geraadpleegd. Hij heeft om zoo te zeggen een tot hiertoe nooit betreden terrein ontgonnen. Niemand immers had zich aan de moeilijke studie van ons middeleeuwsch erfrecht durven begeven. Over de moderne periode, waarvan de studie gemakkelijker is, bestonden twee fransche proefschriften: Een boek van Van de Walle «Le régime successoral dans les coutumes de Flandre à l'exception des règles spéciales aux biens nobles» (Rijssel 1902) en een recenter boek van Belette «La succession aux fiefs dans les coutumes Flamandes» (Parijs 1925). Die beide boeken worden volledig en om zoo te zeggen uitgelegd door de uiteenzetting nopens den oorsprong van het recht, door het boek van Professor Meyers en, vice versa, mogen zij aanschouwd worden als een vollediging voor de moderne periode van zijn eigen werk.

De studie welke Professor Meyers gedaan heeft bewijst ten stelligste het belang van ons oud Vlaamsch Recht, ten eerste in de algemeene rechtsgeschiedenis, en ten tweede voor de kennis van ons huidige recht welke we te dikwijls van ons oude traditie verwijderden.

Hopen we dat — den weg thans geopend en aangegevoerd zijnde door Professor Meyers — sommigen onzer rechtsgelerden het voorbeeld zullen volgen en dat ons oud nationaal recht niet meer, zooals het vroeger te dikwijls gebeurde, om zoo

te zeggen onbekend zal blijven voor onze juristen, nu vooral dat het onderwijs de geschiedenis van het recht (waar we zeer in achteruitgang waren tegenover andere landen) in onze universiteiten werd ingericht.

De Geschiedenis van het recht blijft toch altijd (het Romeinsch Recht natuurlijk inbegrepen) de beste scholing voor juristen.

Na een inleiding over de organisatie der jurisdictiën in West-Vlaanderen, het internationaal privaate en intercommunaal recht, het stad- en landrecht (buiten- en binnen-poorten), bestudeert Professor Meyers ten eerste het huwelijks-goederen-recht en het erfrecht der vrije mannen, het erfrecht bij versterf (afstammelingen, bloedverwanten in opgaande lijn en in de zijlijn, bastaarden, voorbehouden deel, enz.) en het erfproceesrecht (openvallen eener nalatenschap, saisine, aanvaarding, enz.).

Professor Meyers die natuurlijk eerst en vooral het bestaan van een Ligurisch recht wil bewijzen, toont ook aan dat er om zoo te zeggen in West-Vlaanderen een dubbel recht bestond. Een Germaansch recht (recht voor vrij-laten) en een ander recht waaraan de latere (serfs) onderworpen waren. Aanvankelijk was alle recht en wetgeving inderdaad persoonlijk. Beide rechten hebben zich later, niet zonder moeilijkheden echter, vermengd. Het onderscheid van hun beide elementen in een reeks één-gemaakte wetgeving of gewoonte is een zeer moeilijke taak.

Wat ons betreft — zonder in de studie dier subtiliteiten te treden en zonder in acht te nemen wat de schrijver door zijn studie heeft willen bewijzen — zullen we zeggen dat het boek van Professor Meyers een uitmuntende algemeene uiteenzetting daartoe van ons middeleeuwsch West-Vlaamsch erfrecht.

W. VAN HILLE,

Substituut Procureur des Konings,
Bijzonder doktor in de geschiedenis
van het Recht.

Balieleven

Jonge Balie te Brugge

VERGADERING VAN 20 DECEMBER 1932

Den 20^e December 1932, te zes uur 's avonds, in de boekerij der balie, hield de Jonge Balie haar derde algemeene vergadering van het rechterlijk jaar.

De voorzitter opende de vergadering en gaf onmiddellijk het woord aan Mter Antoon Samyn, die ons zou spreken over «De onderlinge steunverplichting der echtgenooten, naar de wet van 20 Juli 1932».

De wet betreffende de wederzijdsche rechten en plichten van de echtgenooten bevat in zijn vijf en dertig artikelen heel wat grondige wijzigingen aan het rechtstatuut van de gehuwde vrouw en aan het huwelijksrecht in het algemeen.

Spreker wenscht zich thans te beperken tot een dier wijzigingen, namelijk deze betreffende de wederzijdsche steunverplichting der echtgenooten.

In tegenstrijd met wat het Napoleontisch wetboek voorschreef moeten man en vrouw thans elk «volgens hun vermogen en staat» bijdragen in de behoeften van het huishouden.

Indien een der echtgenooten tekort komt aan deze verplichting, kan hij door de andere voor den Vrederechter gedaagd worden om een gerechtelijk mandaat te hooren geven aan zijn wederhelft, om zekere van zijn inkomsten te innen.

Spreker geeft een uiteenzetting van de nieuwe bepalingen en onderzoekt vervolgens enkele twistvragen van de procedure en enkele moeilijkheden van burgerlijk recht die door deze wet gesteld worden.

De Vrederechter mag mandaat geven voor alle behoeften van het huishouden op alle effene en opeisbare inschulden van den plichtvergeten echtgenoot. De Vrederechter mag voorwaarden bepalen waarin deze afnemingen of inningen bij mandaat zullen geschieden. Spreker meent echter dat de Vrederechter het gebruik van de geïnde gelden niet mag bepalen noch controleren. Daar geraakt men echter in een te kiesch domein, en het zou niet aanneembaar zijn in onze wetgeving dat de Vrederechter b.v. zou mogen bepalen welke opvoeding er aan de kinderen moet gegeven worden «volgens vermogen en staat» der ouders.

Naar sprekers meening is de speciale procedure ten dienste van de echtgenooten die samenwonen, van de echtgenooten die alleen metterdaad gescheiden zijn, van de echtgenooten die een geding tot scheiding voeren (dit laatste wordt echter door sommige commentatoren betwist) en ook voor de echtgenooten die alleen van tafel en bed gescheiden zijn. Ze staat niet ten dienste van de uit den echt gescheiden personen, die dan alleen nog een uitkeering kunnen genieten op basis van artikel 301 van het Burgerlijk wetboek.

De uitvoerbaarheid van de vonnissen tegenover derden schuldenaars, behelst dat deze niet meer geldig kunnen betalen aan den veroordeelden echtgenoot zoodra het vonnis hun aangezegd werd door den griffier. Een betaling aan den veroordeelde gedaan zou niet geldig gedaan zijn en de schuldenaar zou tot een tweede betaling kunnen genoopt zijn.

De procedure stelt eveneens veel vraagstukken. Spreker onderzoekt ze een voor een en tracht er de juiste antwoorden op te vinden.

Aldus meent hij dat de oproeping geen vaste som moet dragen waarover mandaat gevraagd wordt, dat de termijn voor de verschijning van een vrije dag is, dat de partijen zich door een advocaat of door een drager van speciale volmacht mogen laten vertegenwoordigen voor den rechter, dat de betekening van een tegensprekelijk vonnis in de gewone vormen moet geschieden enz.

De termijnen voor verzet en hooger beroep zijn zeer kort. Het verzet geschiedt door een nieuwe oproeping en spreker meent dat alleen de aantekening ter post vasten datum geeft aan het verzet daar de griffier geen enkele akte van het verzet moet opmaken en er dus anders geen vasten datum aan het verzet gegeven wordt dan door de aantekening ter post.

In hooger beroep geschiedt alles volgens de oude vormen der burgerlijke rechtspleging.

Voor al bezwaarlijk voor de advocaten zal de korte termijn voor hooger beroep wel zijn, als de zaak in beraad gehouden wordt, immers de termijn loopt vanaf de uitspraak. Het ware dan ook wenschelijk dat de griffies de gewoonte aanna-

men de raadslieden onmiddellijk van de uitspraak te verwittigen.

De voorzitter dankte de spreker vooral om de grondige manier waarop hij zijn onderwerp had behandeld.

De tamelijk gevoede discussie leidde tot een praktisch besluit. Het bestuur der Jonge Balie zou den Heer Stafhouder uitnodigen met den Tucht-raad te onderzoeken of het niet wenschelijk was aan de Heeren Vrederechters maatregelen te vragen om de advocaten steeds door de griffie te laten verwittigen van elke tegensprekelijke uitspraak in de zaken van gerechtelijk mandaat aan echtgenooten.

Daar de tijd te vergevorderd was, werden de verslagen over rechtspraak en wetgeving uitgesteld tot een volgende vergadering.

Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen

VERGADERING VAN 23 DECEMBER 1932

De Vlaamsche Conferentie kwam op 23 December 1932 voor het eerst bijeen na de openvoldende verkiezingscampagnes.

De leden waren vrij talrijk opgekomen doch het bestuur was verre van volledig.

De sekretaris, Mr. Valvekens, zat de vergadering voor. Hij verontschuldigde den Voorzitter, Mr. Hillen, wegens ziekte belet. Ook de Ondervoorzitter, Mr. Elebaers, kon de vergadering niet bijwonen.

Vooreerst werd gehandeld over de gevolgen der eenmaking der lokalen en zittingsuren. Er werd vastgesteld dat de zittingen allen in den voormiddag worden gehouden, zonder dat hier tegen tot nog toe ernstige bezwaren zijn opgetreden. Door verschillende aanwezigen wordt nochtans aangedrongen opdat de verschillende rechtbanken hare zittingen en meer in het bijzonder de rolregelingen op de aangeduide uren zouden beginnen. Op verzoek van een lid der vergadering wordt de verdere bespreking hiervan, verdaagd, dit om aan het bestuur toe te laten volledig verslag uit te brengen.

Het woord wordt vervolgens verleend aan confrater R. Van Lennep, die de wet van 20 Juli 1932, over «de wederzijdsche plichten der echtgenooten» toelichtte.

Spreker doet opmerken dat hij zich zal beperken bij het ontleden van enkele geschilpunten. Hij ontleedt vooreerst volgens de tekst der wet de grondslag waarop de echtgenoot zich in geval van feitelijke scheiding kan steunen om de andere echtgenoot in rechte te dwingen tot betaling eener vergoeding en wijst op de rechtspraak die de vorderingen afwijst van echtgenooten die reeds voor het in stand houden der wet, gescheiden leefden. De bevoegdheid van den Vrederechter der laatste woonplaats laat volgens hem geen twijfel alhoewel ook in sommige vonnissen hierover betwisting ontstaat is.

Volgens spreker heeft de wet geen invloed op de verplichtingen na de echtscheiding. Spreker onderzoekt verder of de procedure voor den Vrederechter kosteloos is of niet en of de vorderingen in vergoeding moeten ingeschreven worden op den rol. Hij meent dat zoomin uit de wet als uit de besprekingen blijkt dat wij hier zouden te doen hebben met eene willekeurige rechtspraak. Hieruit volgt dat de gewone procedurevormen moeten worden gevolgd en dus de inschrijving op den rol dient gedaan te worden.

Wat nu betreft de bevoegdheid van den Voorzitter der Rechtbank om de vervreemding der goederen te beletten, onderzoekt spreker welke goederen hierdoor kunnen getroffen worden. De gemeenschappelijke goederen voorzeker. De goederen der vrouw insgelijks, — dit was ten andere reeds toegelaten door de vroegere wetgeving. Of ook de goederen van den man hieronder vallen is te betwijfelen. Sommigen denken dat dit wel het geval is en voeren aan dat dit recht zijn grondslag zoude vinden in het belang der opvoeding der kinderen.

De vraag rijst of, voor deze procedure voor den Voorzitter de tussenkomst van een pleitbezorger noodzakelijk is. Spreker antwoordt hierop ontkennend vermits de partij zelf de noodige voetstappen kan aanwenden om de overschrijving der beslissing op de griffie te vorderen.

Ten slotte onderzoekt spreker de gevolgen der beslissing van den Voorzitter tegenover derden die het goed zouden hebben aangeworven, en laat uitschijnen dat er hier nog heel veel moeilijkheden in het vooruitzicht liggen.

Na een welverdiend applaus worden de besprekingen ingezet door Mter Wittemans, de vader der wet.

Na sluiting dezer besprekingen wordt door een lid der vergadering nog gevraagd of het bestuur reeds zijne werkzaamheden voor de eerstkomende maanden heeft vastgelegd. De d.d. Voorzitter, Mr. Valvekens, belooft dat hierover verdere inlichtingen zullen verstrekt worden in de eertskomende vergadering. Waarna de vergadering wordt gesloten.

Curiosa

Onlangs werd er voor één der Kamers onzer Rechtbank een proces gepleit ten verzoeken van een landbouwer, dewelke met paard en kar door den stoomtram werd overreden.

Het paard was op de riggels van den aankomenden stoomtram gesprongen en de aanlegger, die naar zijn paard greep, werd gekwetst.

Gisteren ontving de aanlegger de volgende postkaart van een dame uit St-Joost-ten-Noode: «Monsieur,

» Ayant lu dans le XXe Siècle que vous plaidez » contre le tramway vicinal et sachant par moi-même que vous vous battez contre une mon-tagne, je crois faire une bonne œuvre en vous » faisant connaître que le claxon d'une auto con- » duit par le fils d'un commissaire effraya un » garçon-coiffeur de Moesron qui de ce fait fit » traverser de son rasoir la joue d'un client et » que le conducteur de l'auto fut condamné par » le Tribunal de Courtrai.

» En ce qui vous intéresse, le claxon c'est le » tram, le cheval c'est le coiffeur et le client bles- » sé c'est vous.

» Avec l'espoir, Monsieur, ...etc. »

Uitgever: Drukk. «Themis»

Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.95